

Asia: VN/25987/2023

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi tartuntatautilaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Vesilaitosyhdistys ry on vesihuoltolaitosten toimialajärjestö. Jäseninämme on noin 300 vesihuoltolaitosta kattaen noin 90 % maamme vesihuollosta. Kiitämme mahdollisuudesta lausua esitysluonnoksesta ja esitämme seuraavat huomiot.

41 § Yhdyskuntien jätevesiseuranta

Pidämme yhdyskuntajätevesien seurantaan kansanterveysuhkiin varautumisen ja varhaisvaroituksen näkökulmasta kannatettavana. Seuranta voi tuottaa merkityksellistä tietoa tartuntatautilanteen kehittymisestä ja täydentää muuta tilannekuvaa. Sen toimeenpanossa on kuitenkin olennaista varmistaa riittävä koordinointi, jotta seurannan tulokset ovat aidosti hyödynnettävissä päätöksenteossa. Esitysluonnoksen mukaan Terveystieteiden tutkimuskeskus (THL) vastaa seurannasta ja antaa määräyksen jätevesiseurantanäytteiden keräämisestä sekä määrittää tarkemmin seurannan kohteena olevat mikrobit, seurantaan osallistuvat kunnat ja seurantatiheyden. Tämän lisäksi THL:n on tärkeää koordinoita myös näytepullojen lähettäminen laitoksille, näytteiden ottamisen ohjeistus sekä niiden laboratorioon lähettämisen koordinointi. Tällä varmistetaan yhtenevät toimintatavat, näytteiden säilyvyys sekä vesihuoltolaitoksen henkilöstön riittävyys epidemian ollessa päällä jätevedenpuhdistamon operoinnin varmistamiseen.

Määräyksenantovalta ja seurantatiheyden kohtuullisuus

Haluamme kiinnittää huomiota siihen, että pykälän mukainen määräyksenantovalta on laaja. Pykälässä tai ainakin sen perusteluissa on tärkeää rajata määräyksenantovalta vain välttämättömiin seurantatoimiin. Lisäksi seurantatiheyden tulee olla kohtuullinen ja sen määrittelyssä on huomioitava käytettävissä olevat resurssit, jotta velvoite on toteuttamiskelpoinen eri kokoisille toimijoille.

Kustannusvaikutukset ja kustannusjaon selkeys

Esitysluonnoksessa kustannusvaikutuksia on kuvattu niukasti. Jätevesiseurannan toimeenpano edellyttää selkeää käsitystä siitä, mitä näytteenottoon liittyviä tehtäviä velvoite käytännössä sisältää (näytteenotto, mahdollinen toimittaminen analysoitavaksi) ja miten kustannukset jakautuvat. Katsomme, että näytteenotto voidaan ohjata kunnalle eli käytännössä vesihuoltolaitokselle, mutta näytteiden koordinointi, niiden toimittaminen analysoitavaksi ja analysointikustannusten tulee kuulua kansanterveysperusteisesti THL:lle, ja että kustannusjaon periaatteet tulee kuvata selkeästi pykälässä tai sen perusteluissa.

Lindell Paula
Suomen Vesilaitosyhdistys ry